

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Team Vergunningen Natuur
T.a.v. Mw. C. Krutzen
Postbus 19530
2500 CM Den Haag

Datum: 28 april 2015

Uw referentie: WDH/2015/01

Geachte mevrouw Krutzen,

Namens cliënt, de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit, gevestigd te Barneveld, kantoor kiezende aan de Operatie Mannahof 5 te Nootdorp, die mij hiertoe heeft gemachtigd, dien ik bij deze, voor zover dit op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie vereist is, de door u bij brief van 16 april 2015 opgevraagde stukken in het kader van artikel 2, tweede en derde lid, van de Regeling houders van dieren, in.

Ten aanzien van de stukken genoemd in het tweede lid van de Regeling houders van dieren, merk ik het volgende op.

Relevante jurisprudentie Hof van Justitie over positieflijsten

Uit de lange reeks van uitspraken van het Hof van Justitie inzake positieflijsten heeft zich vaste jurisprudentie ontwikkeld. Het overgrote deel van deze jurisprudentie betreft zaken waarin het gaat om de volksgezondheid. Meestal betreft het positieflijsten inzake voedingssupplementen, vitamines en conserveermiddelen. Echter, kern van de jurisprudentie is dat een positieflijst, ongeacht het onderwerp, het vrije verkeer van goederen belemmert omdat het alleen invoer toestaat van goederen die op de positieflijst staan en niet van andere goederen of pas nadat een procedure is gevoerd om het betreffende goed op de positieflijst op te nemen.

Toegestane belangen

Een positieflijst mag dan ook alleen maar worden ingesteld in het kader van belangen die in de wetgeving en jurisprudentie zijn vastgelegd. Dit zijn onder andere het leven en de gezondheid van mensen en dieren, waarbij het begrip dierenwelzijn ook middels jurisprudentie is toegelaten. Het is niet voldoende dat een positieflijst is ingesteld gelet op een toegestaan belang, er gelden meer eisen. Zo moet de lidstaat die de positieflijst heeft ingesteld bewijzen dat het instellen van een dergelijke lijst noodzakelijk is in het kader van het genoemde belang, dus volksgezondheid of het leven en de gezondheid van dieren.

Eisen aan de redenen voor afwijzing

Wanneer een aanvraag wordt ingediend om een nieuw goed, of zoals in het onderhavige geval, een nieuwe soort op de positieflijst te plaatsen, mag de lidstaat een dergelijke aanvraag alleen afwijzen indien de lidstaat kan bewijzen dat het houden van specimens van die soort een reëel gevaar voor de bescherming of de eerbiediging van de gezondheid en het leven van specimens van die soort of het welzijn daarvan oplevert.

Bewijslast ligt bij de lidstaat

De aanvrager behoeft geen bewijzen in te dienen. De aanvullende stukken en bewijsmiddelen die u opvraagt, behoeven niet door de aanvrager te worden aangeleverd, de lidstaat dient zelf het onderzoek uit te voeren. De aanvrager behoeft alleen die documenten te overleggen die hij in zijn bezit heeft. Ook hoeft de aanvrager geen belang aan te tonen dat hij bij plaatsing van het goed, of in casu de soort, heeft. Het is immers de lidstaat die het vrije verkeer van goederen belemmert en dus steeds van geval tot geval de noodzaak daartoe moet aantonen.

Beoordeling moet soortspecifiek zijn

Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt voorts dat een onderzoek zich steeds moet toespitsen op de betrokken soort. Dit brengt voorwaarden met zich mee voor de wijze waarop onderzoek in het kader van artikel 2.2, eerste lid, van de Wet dieren moet worden uitgevoerd.

In de eerste plaats kunnen algemeenheden omtrent een familie of genus niet zonder nadere onderbouwing als basis dienen voor een verbod op het houden van een soort behorende tot die familie of dat genus. Binnen een genus of familie kan sprake zijn van grote verschillen die tot een andere conclusie zullen leiden bij de toetsing aan de criteria van artikel 1:4, eerste lid, onder a, van het Besluit houders van dieren. Dit brengt met zich mee dat opmerkingen ten aanzien van een genus of familie, bij het ontbreken van gegevens over een specifieke soort, in dat geval buiten toepassing dienen te worden gehouden en niet in de plaats kunnen treden van het vereiste uitgebreide onderzoek naar de betrokken soort zelf.

In de tweede plaats kunnen evenmin de resultaten van een uitgebreid onderzoek naar de kenmerken van één bepaalde soort in verhouding tot de criteria van artikel 1:4, eerste lid, onder a, van het Besluit houders van dieren, zonder nadere onderbouwing worden gebruikt als uitkomsten in dit kader voor andere soorten die behoren tot eenzelfde genus of familie. Ook hier geldt dat steeds een uitgebreid onderzoek naar een individuele soort dient te worden uitgevoerd om te voorkomen dat verschillen tussen soorten behorende tot eenzelfde genus over het hoofd worden gezien en er een onjuiste conclusie wordt getrokken ten aanzien van de mogelijkheden of onmogelijkheden bij het houden van dieren behorende tot een specifieke soort.

Beperking toepassing voorzorgsbeginsel

Voorts kan het opleggen van beperkende maatregelen in het kader van het voorzorgsbeginsel alleen worden gerechtvaardigd indien het waarschijnlijk blijft dat, wanneer een risico intreedt gerelateerd aan de criteria genoemd in artikel 1.4, eerste lid, van de Regeling houders van dieren, reële schade voor de gezondheid van personen of dieren of voor het milieu waarschijnlijk blijft.

Toetsing aan objectieve criteria

Verder wil ik u erop wijzen dat er getoetst moet worden aan objectieve criteria. Dit brengt derhalve met zich mee dat de beoordeling in het onderhavige geval zal moeten plaatsvinden aan de hand van de criteria van artikel 1.4, eerste lid, van het Besluit houders van dieren. Overige criteria kunnen niet bij de beoordeling worden meegenomen.

Rectificatie

In de aanvraag is abusievelijk opgemerkt dat de soort reeds wordt gehouden binnen de EU. Dit is vooralsnog niet het geval. Wel kan de soort in andere lidstaten rechtmatig worden ingevoerd.

De relevante passages uit de jurisprudentie staan hierna opgenomen:

Arrest van het Hof van 19 juni 2008 in zaak C-219/07 (Andibel):

33. Volgens de rechtspraak van het Hof is een regeling die, zoals die welke in het hoofdgeding aan de orde is, aan het houden van zoogdieren de voorwaarde verbindt dat de soorten waartoe zij behoren, eerst op een positieve lijst zijn geplaatst, en die ook van toepassing is op specimens van soorten die rechtmatig worden gehouden in andere lidstaten, slechts in overeenstemming met het gemeenschapsrecht indien aan diverse voorwaarden is voldaan (zie naar analogie met name arrest van 16 juli 1992, Commissie/Frankrijk, C-344/90, Jurispr. blz. I-4719, punten 8 en 16, en arrest Commissie/Frankrijk, reeds aangehaald, punt 25).

34. In de eerste plaats moeten de opstelling van een dergelijke lijst en de latere wijzigingen daarvan berusten op criteria die objectief en niet discriminerend zijn (zie in die zin met name arrest van 23 september 2003, Commissie/Denemarken, C-192/01, Jurispr. blz. I-9693, punt 53).

35. Voorts moet die regeling voorzien in een procedure die de belanghebbenden in staat stelt, te verkrijgen dat nieuwe zoogdiersoorten op de nationale lijst van toegestane soorten worden geplaatst. Die procedure moet gemakkelijk toegankelijk zijn – hetgeen veronderstelt dat zij uitdrukkelijk bij een handeling met algemene strekking is vastgesteld – en binnen een redelijke termijn kunnen worden afgesloten, en indien zij uitloopt op een weigering van plaatsing op de lijst – welke weigering moet worden gemotiveerd – moet hiertegen in rechte kunnen worden opgekomen (zie naar analogie arresten van 16 juli 1992, Commissie/Frankrijk, reeds aangehaald, punt 9, en 5 februari 2004, Commissie/Frankrijk, reeds aangehaald, punten 26 en 37).

36. Tot slot kunnen de bevoegde administratieve autoriteiten een verzoek tot plaatsing van een zoogdiersoort op die lijst slechts afwijzen wanneer het houden van specimens van die soort een reëel gevaar voor de bescherming of de eerbiediging van de belangen en de vereisten vermeld in de punten 27 tot en met 29 van het onderhavige arrest oplevert (zie naar analogie met name arresten van 16 juli 1992, Commissie/Frankrijk, reeds aangehaald, punt 10, en 5 februari 2004, Commissie/Frankrijk, reeds aangehaald, punt 27).

37. Hoe dan ook kunnen de bevoegde autoriteiten een verzoek tot plaatsing van een soort op de lijst van zoogdiersoorten waarvan het in bezit hebben is toegestaan, slechts afwijzen op grond van een uitgebreid onderzoek van het gevaar dat het houden van specimens van de betrokken soort inhoudt voor de bescherming van de belangen en de vereisten vermeld in de punten 27 tot en met 29 van het onderhavige arrest, welk onderzoek berust op de meest betrouwbare wetenschappelijke gegevens die beschikbaar zijn en de meest recente resultaten van het internationale onderzoek (zie naar analogie met name arrest Alliance for Natural Health e.a., reeds aangehaald, punt 73).

38. Wanneer het onmogelijk blijkt te zijn het bestaan of de omvang van het gestelde gevaar met zekerheid te bepalen omdat de resultaten van des studies ontoereikend, niet overtuigend of onnauwkeurig zijn, maar reële schade voor de gezondheid van personen of dieren of voor het milieu waarschijnlijk blijft ingeval het gevaar intreedt, rechtvaardigt het voorzorgsbeginsel de vaststelling van beperkende maatregelen.

Arrest van het Hof van 13 december 1990 in zaak C-42/90 (Bellon)

16 Hierbij zij opgemerkt, dat wanneer ten onrechte geen toelating is verleend, hiertegen door de marktdeelnemers moet kunnen opgekomen in het kader van een beroep in rechte . Onverminderd de bevoegdheid van de bevoegde nationale instanties van de Lid-Staten van invoer om de marktdeelnemers te vragen, de in hun bezit zijnde stukken over te leggen die van nut kunnen zijn voor de beoordeling van de feiten, staat het, gelijk reeds in voornoemde arresten Muller en Commissie/Duitsland werd geoordeeld, aan die nationale instanties om aan te tonen dat het verbod gerechtvaardigd is uit hoofde van bescherming van de volksgezondheid .

17 Mitsdien moet op de prejudiciële vraag worden geantwoord, dat de artikelen 30 en 36 EEG-Verdrag aldus moeten worden uitgelegd, dat zij er niet aan in de weg staan, dat een Lid-Staat de

verhandeling verbiedt van een levensmiddel, ingevoerd uit een andere Lid-Staat waar het rechtmatig is vervaardigd en in het verkeer gebracht, waaraan een van de stoffen is toegevoegd die zijn genoemd in de bijlage bij richtlijn 64/54/EEG van de Raad van 5 november 1963 betreffende de aanpassing van de wetgevingen van de Lid-Staten inzake conserveermiddelen die mogen worden gebruikt in voor menselijke voeding bestemde waren, mits de verhandeling in de Lid-Staat van invoer volgens een voor de marktdeelnemers gemakkelijk toegankelijke en binnen een redelijke termijn voltooide procedure wordt toegestaan wanneer de toevoeging van de betrokken stof aan een werkelijke, met name technologische behoefte beantwoordt en geen gevaar voor de volksgezondheid oplevert . Het staat aan de bevoegde nationale instanties om van geval tot geval aan te tonen dat, rekening houdend met de nationale voedingsgewoonten en gelet op de resultaten van het internationale wetenschappelijk onderzoek, hun regeling noodzakelijk is voor een doeltreffende bescherming van de in artikel 36 van het Verdrag bedoelde belangen .

Arrest van het Hof van 14 juli 1983 in zaak C-174/82 (Sandoz)

25. De derde vraag van de nationale rechter komt er in wezen op neer, of het gemeenschapsrecht in de weg staat aan een nationale regeling van het door hem bedoelde type, wanneer de toestemming om een produkt in de handel te brengen, slechts wordt verleend indien de importeur bewijst dat het in de handel brengen ervan in een op de markt bestaande vraag voorziet.

26. Met betrekking tot dit laatste vereiste moet worden opgemerkt, dat alleen al het stellen van een dergelijke voorwaarde een bij artikel 30 verboden maatregel van gelijke werking vormt, die hoe dan ook niet onder de afwijkingsregeling van artikel 36 valt. Het doel van het vrije verkeer van goederen is juist, te verzekeren dat de produkten uit de verschillende lidstaten toegang krijgen tot markten waarop zij tevoren niet verkrijgbaar waren.

27. Mitsdien moet op de derde vraag worden geantwoord, dat het gemeenschapsrecht in de weg staat aan een nationale regeling die de toestemming op een produkt in de handel te brengen, afhankelijk stelt van de voorwaarde, dat de importeur bewijst dat het in de handel brengen ervan in een op de markt bestaande vraag voorziet.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande overlegd de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit alleen die documenten inzake de Grootoorspringmuis welke zij onder zich heeft. Voorts acht de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit haar belang voldoende aangetoond.

Met vriendelijke groet,

Mw. Mr. E. (Erna) Philippi-Gho
Natuur en Recht

Encyclopedia of life

Long-eared jerboa (*Euchoreutes naso*)

The long-eared jerboa is placed in its own subfamily, Euchoreutinae (Wikipedia).

The jerboa is found in the Trans Altai Gobi Desert and Alashani Gobi Desert of southern Mongolia to the Takla-Makan Desert, Mengxin, Aeriin Mountain and Qing-Zang Plateau regions in the Xinjiang, Gansu, Qinghai, Nei Mongol and Ningxia provinces of north-west China. It lives in sand hills on the edge of desert oases and in sandy valleys, covered with low shrub cover and low growing bushes and other sparse vegetation, as well as arid and cold desert or semi-desert mountainous areas.

The body length is 70-90 mm and the tail length is 150-162 mm; the male may have a 95-107 mm body and 147-180 mm tail (IUCN), but the female is smaller. The jerboa weighs 24-38 g; males weigh 23.7-37.8 g and females 27.4-33 g. The upper parts are reddish yellow or light reddish-brown to a light or pale russet or grey; the belly is white. The tail is covered with short hairs, similar in color to the rest of the body, but the terminal tuft has a white tip and black mid-section. The jerboa has long hind legs for leaping high; the hind foot is 40-46 mm long, with five digits. The two lateral digits are shorter than the three central ones. The central metatarsals are fused for a small distance. The feet are covered with tufts of bristly hairs. The 39-45 mm ears are 1/3 longer than the head. The incisors are thin and white. There is a small premolar on each side of the upper jaw. Females have eight mammae.

The jerboa is mostly nocturnal. It may use dust bathing and scent marks as forms of chemical communication and may use sounds or vibrations, as well as visual signals, to communicate (ADW).

Insects comprise 95% of the diet (IUCN). The jerboas often uses sound to locate flying insects, which it captures by performing fast leaps into the air. It also eats lizards and green plants (IUCN). It is cryptically coloured and uses its excellent hearing to avoid predation by little owls and other nocturnal predators (ADW). Jerboa faeces carry Helicobacter species, so the species jerboa may carry and transmit the disease to humans (ADW).

The jerboa is probably polygynous (ADW). It probably mates for a short time after awaking from its winter hibernation (ADW). A female breeds twice during the summer season and raises 2-6 young in early spring (IUCN). Gestation lasts 25-35 days. The mother nurses and cares for her young at least until they are weaned (ADW). The jerboa probably lives 2-3 years (ADW).

The IUCN says the Red List status for the jerboa is Least Concern, due to its wide distribution, presumed large population, occurrence in several protected areas, such as the Ejinahuyanglin Nature Reserve in China, and as it is unlikely to be declining at nearly the rate required to qualify for listing in a threatened category (IUCN). It was classified as being 'Endangered' in 1996 (IUCN). In Mongolia, it is conserved under Mongolian Protected Area Laws as it occurs within protected areas (IUCN). The major threat is ongoing human disturbance (ADW). The IUCN says the population has probably fallen by at least 80% over the last 10 due to a decline in area of occupancy, extent of occurrence and/or quality of its habitat (ADW). The Evolutionarily Distinct and Globally Endangered (EDGE) project identified the long-eared jerboa was identified as one of the top-10 "focal species" in 2007 (Wikipedia).

Tetrapod Zoo

It's not a rhinogradentian: it's the most fantastic jerboa, *Euchoreutes*

Posted by Darren Naish

[...]

Euchoreutes has to be one of the oddest-looking rodents and, years later, when I learnt about the rhinogradentians, I wondered if *Euchoreutes* wasn't really a jerboa at all, but in fact a wayward rhinogradentian, perhaps related to the Earwing *Otopteryx volitans*. Even the binomial – *Euchoreutes naso* – is suggestive of some link with rhinogradentians given that the latter group includes the nasobemes (genus *Nasobema*). Like earwings, *Euchoreutes* has ridiculously enormous ears, and its alternative name is the Long-eared jerboa. If anything, Tunncliffe's painting actually doesn't make the ears appear large enough: in photos, the ears look to be about as long as the entire body.

And in body length, *Euchoreutes* is just 70-90 mm long. That's small, but not as small as the Baluchistan pygmy jerboa *Salpingotus michaelis*: with a body length of 36-47 mm it's the smallest living rodent (it's also relatively new to science, having only been discovered in 1966 and named in 1973). At the other end of the scale, some species of *Allactaga* (the four- and five-toed jerboas) exceed 260 mm in body length, and can then have a tail over 300 mm long. Getting back to *Euchoreutes*, it's odd not just for its large ears, but also for its unusually long snout. It does however resemble most other jerboas in having proportionally small forelimbs and tremendously elongate hindlimbs.

Like all jerboas (well.. nearly all: read on), *Euchoreutes* has fused metatarsals. Is metatarsal fusion a synapomorphy for the group? There's a problem with that: the Five-toed dwarf jerboa *Cardiocranius paradoxus* lacks metatarsal fusion. Is this because it's the most basal jerboa, because it exhibits a character reversal, or because it's not a jerboa at all? While few phylogenetic studies incorporate it (it is a very obscure and little-studied species), it is usually implied in classifications that it's down at the base of the jerboa clade (properly called Dipodidae).

Though pedal digits I and V are reduced in *Euchoreutes*, they are still present. This contrasts with the dipodine jerboas *Paradipus*, *Dipus*, *Stylodipus*, *Eremodipus* and *Jaculus*, all of which lack lateral digits and are tridactyl. Their elongate, fused metatarsi bear three distinct distal condyles and look, at least superficially, remarkably like the tarsometatarsi of birds. This similarity has not been lost on ornithologists (Rich 1973) and is a remarkable case of convergent evolution. If the proximal end of the metatarsus were broken off (and this bit is the giveaway, as it of course shows the presence of tarsals characteristically mammalian in form and number), I suspect that even some experienced zoologists would be fooled into misidentifying a jerboa metatarsus as an avian one. Sadly I don't have many jerboa leg skeletons lying around so cannot test this idea (UPDATE: I wrote this before obtaining that Desert eagle owl pellet, so maybe I do own a jerboa metatarsus after all). Incidentally, most of the cervical vertebrae in jerboas are fused together as well, and in some dwarf jerboas the first three dorsal vertebrae are also fused together, and to the fused cervicals. I don't know why this is, but it might be to prevent dislocation or jarring during the violent acceleration and deceleration incurred during leaping and bounding.

And on the subject of leaping and bounding, jerboa feet are clearly specialised for saltation (jumping). With body lengths of mostly around 100 mm, jerboas can cover about 3 m in a single leap. This is a neat and useful trick if you want to cross large distances on hot sand, but of course jerboas are mostly nocturnal, and the predominant function of saltation in jerboas is to move quickly away from predators. One species – the Rough-legged jerboa *Dipus sagitta* – exhibits particularly interesting predator-avoidance behaviour: it not only leaps from predators, but, as it leaps, grabs at over-hanging foliage with its teeth and forelimbs, and then clammers into the vegetation to hide (Hanney 1975).

Specialised as they are for impoverished steppes, sub-deserts and deserts, jerboas have apparently benefited from desertification in some regions (Duplaix & Simon 1977). This probably only applies to tolerant generalists among the group, however, and certainly doesn't work for *Euchoreutes*. It reportedly declined by about 50% during the 1990s (Nowak 1999) and is regarded as endangered.

Studies demonstrate that *Euchoreutes* really is a jerboa, and not a rhinogradentian, and it's traditionally been allocated its own 'subfamily' called Euchoreutinae Lyon, 1901 within the jerboa family Dipodidae Fischer de Waldheim, 1817. Whether *Euchoreutes* is actually a member of either of the two dipodid clades that have been recognised in phylogenetic studies of this group – Dipodinae and Allactaginae (Shenbrot 1992) – remains uncertain. One study of dipodid phylogeny based on cranial characters (Dempsey 1991) didn't include *Euchoreutes* as no skulls were available for examination, which isn't surprising given that only a handful of specimens are present in museums worldwide (Nowak 1999). Classifications have generally listed Euchoreutinae as separate from Dipodinae and Allactaginae, but only because the 'subfamily' rankings demand that each be treated as equivalent in rank. So exactly how does *Euchoreutes* fit into dipodid phylogeny? That's a good question, and I'd be interested to know if it's yet been answered [adjacent jerboa skeleton from wikipedia. I don't know what species it depicts, but it's possibly *Jaculus jaculus*].

Dipodidae appears to have evolved in the Miocene from 'a taxon at the sicistine/zapodine [viz, birch mouse/jumping mouse] level of evolutionary dental development' (Martin 1994, p. 99). Incidentally, Dipodidae is sometimes used for the clade that includes birch mice and jumping mice, as well as jerboas. However, most rodent workers seem to favour the use of the family-level name Zapodidae for

birch mice and jumping mice, with Dipodidae restricted to jerboas proper. Dipodids + Zapodids = Dipodoidea. The name Dipodidae obviously comes from 'dipodes' meaning 'two-footed', the term apparently used for jerboas by Herodotus (writing some time around 430 B.C.). Given that many animals share the characteristic of having two feet, I presume this was a reference to bipedality. In comparison, this is not so common among mammals.

On the subject of dipodid phylogeny I can't resist mentioning Krasnov & Shenbrot's (2002) study of co-evolution between fleas and jerboas. It's an interesting study in that they found no good correlation between flea phylogeny and jerboa phylogeny: the distribution of fleas on their jerboa hosts depends instead on ecological and geographical factors. You might argue that this is predictable, given that parasites like ticks, lice and fleas mostly switch between hosts that inhabit similar environments, rather than those that are closely related. Bed bugs *Cimex*, for example, are well known for parasitizing humans, but before this they were bird and bat parasites which 'transferred their attentions to man when he began to live in caves and stayed with their new host when he moved away from the forests into other living quarters' (Andrews 1976, p. 162). Unfortunately for my research on *Euchoreutes*, it wasn't included in Krasnov & Shenbrot's (2002) study as it generally lacks fleas entirely!

Finally, for more information on *Euchoreutes*, have a look at the excellent and comprehensive EDGE species entry [here](#), and also at the EDGE blog entries [Up close with a long-eared jerboa](#) and [Capturing long-eared jerboas](#). Lots of neat photos there! Of course, the big post-2006 event concerning *Euchoreutes* was the 2007 filming of individuals in the wild. If you haven't seen the footage before, it's well worth a look: go [here](#).

BREAKING NEWS: recent fieldwork shows that motorbikes and metal-detecting are having a detrimental effect on Long-eared jerboa habitat, and are resulting in the deaths of many jerboa. See Uganbadrakh Oyunkhishig's article [Human impacts on long-eared jerboa](#).

Taxonomy

Kingdom	Phylum	Class	Order	Family
ANIMALIA	CHORDATA	MAMMALIA	RODENTIA	DIPODIDAE

Scientific Name: Euchoreutes naso

Species Authority: Sclater, 1891

Common Name(s):

English – Long-eared Jerboa

Assessment Information

Red List Category & Criteria: Least Concern [ver 3.1](#)

Year Published: 2008

Date Assessed: 2008-06-30

Assessor(s): Batsaikhan, N., Avirmed, D., Tinnin, D. & Smith, A.T.

Reviewer(s): Johnston, C.H. & Chanson, J. (Global Mammal Assessment Team)

Justification:

This species is listed as Least Concern in view of its wide distribution, presumed large population, occurrence in a number of protected areas, and because it is unlikely to be declining at nearly the rate required to qualify for listing in a threatened category.

History: 1996 – Endangered

Geographic Range

Range This species occurs in China and Mongolia (Smith and Xie 2008). In Mongolia, Sokolov *et al.* (1996) reported it from ten localities in desert habitats of the Trans Altai Gobi Desert and Alashani Gobi Desert. Mongolia represents the northern limit of its global distribution. In China, it is known from the arid regions of Xinjiang, Gansu, Qinghai, Nei Mongol, and Ningxia provinces (Smith and Xie 2008).

Countries: Native:
China (Gansu, Nei Mongol, Ningxia, Qinghai, Xinjiang); Mongolia

Range Map:

Population

Population: In Mongolia, surveys of the Trans Altai Gobi Desert in 1975 found three individuals in the Zuun-Mod oases using 200 pitfall traps per day, five individuals during night surveys in the Hatan suudal Mountain over a 46 km transect, and six individuals over a 50 km transect in the Zam Bilkhiin Gobi (Sokolov *et al.* 1978). Studies in the desert zones between 1979 and 1983 found an average of 0.5 ± 0.2 individuals per hectare. A survey of five biomes found this species to be ubiquitous in the extra-arid and true deserts of the Trans-Altai Gobi (Kulikov and Rogovin 1980).

Population Trend: ? Unknown

Habitat and Ecology

Habitat and Ecology: In Mongolia, this species is found in desert habitats, with most records from sandy valleys with low shrub cover, associated with pea shrubs (*Caragana spp.*), *Kalidum foliatum*, tamarisk (*Tamarix ramossima*) and saxaul (*Haloxylon ammodendron*). Its range overlaps with the Gobi jerboa (*Allactaga bullata*), midday gerbil (*Meriones meridianus*), hairy footed jerboa (*Dipus sagitta*) and Gobi hamster (*Cricetulus obscurus*) (MNE 1997).

The most important biological feature of this species is its insectivory, insects comprise 95% of its diet (Sokolov *et al.* 1996). This nocturnal species has large ears and elongated feet, a long tail with a white tip and black mid-section, and a grey coat with a white underside. It is one of the larger jerboa species in Mongolia, males weigh 23.7-37.8 g, with head-rump measurements of 95-107 mm, an average tail length of 147-180 mm, a hind foot length of 44-46 mm, and

an ear length of 39-45 mm. Females generally weigh less (27.4-33 g) and have slightly shorter body and tail lengths (Sokolov *et al.* 1996).

In China, it is an inhabitant of sandy desert regions; usually found in sand hills on the edge of desert oases or in sandy valleys with sparse vegetation (Smith and Xie 2008). Green plants constitute the bulk of its diet, but it may consume insects and lizards (Smith and Xie 2008). Parturition occurs in early spring, with litter sizes of 2-6 (Smith and Xie 2008).

Systems: Terrestrial

Threats

Major Threat(s): There are no major threats to this species.

Conservation Actions

In Mongolia, the species is conserved under Mongolian Protected Area Laws because it occurs within protected areas; however, no conservation measures specifically aimed at this species have been established to date (Clark *et al.* 2006). Approximately 44% of its range in Mongolia occurs within protected areas. It was listed as Rare in the 1987 and 1997 Mongolian Red Books (Shagdarsuren *et al.* 1987; MNE 1997) and was recently regionally Red Listed as Vulnerable A3c in Mongolia (Clark *et al.* 2006).

Conservation Actions:

In China, this species occurs in Ejinahuyanglin Nature Reserve (CSIS 2008) and may be present in additional protected areas. There are no known conservation measures in place in China. In China, it has been regionally Red Listed as Least Concern (Wang and Xie 2004).